

บรรณานุกรม

เอกสารชั้นต้น (Primary Sources)

ไทยสถาปนากษัตริย์เขมร. ประมวลเอกสารจากกรมเลขาธิการคณะรัฐมนตรี กระทรวงมหาดไทย กรมศิลปากร ฯลฯ พระนคร: ธนาคารพิมพ์, ๒๕๐๕. (สำนักทำเนียบนายกรัฐมนตรีพิมพ์แจกในการถวายอภิเษกพระราชทาน ณ วัดพนัญเชิง พระนครศรีอยุธยา ๒๖ ตุลาคม ๒๕๐๕).

นโรดม สีหนุ ให้สัมภาษณ์ จัง ลากูทิว. อินโดจีน : ทัศนะจากปักกิ่ง. แปลโดย สว่างวงศ์พิทักษ์. กรุงเทพมหานคร: ประพันธ์สาส์น, ๒๕๑๔.

นโรดม สีหนุ ให้สัมภาษณ์ วิลเฟรด เบอริช. สงครามระหว่างข้าพเจ้ากับ ซี.ไอ.เอ. แปลโดย สุทธิพันธ์. กรุงเทพมหานคร: สัจจาน, ม.ป.ป.

ฝ่ายวัฒนธรรมและคณะกรรมการศึกษาประวัติศาสตร์ พรรคแรงงานเวียดนาม. ประชาธิปไตยจิมินท์. แปลโดย ประสาร มฤคพิทักษ์. กรุงเทพมหานคร: สัจจาน, พฤศจิกายน ๒๕๑๔.

Democratic Kampuchea, Ministry of Foreign Affairs. Department of Press and Information. Black Paper: Facts & Evidences of the Acts of Aggression and Annexation of Vietnam Against Kampuchea. Phnom Penh: Department of Press and Information of Ministry of Foreign Affairs, September 1978.

Irrefutable Evidences of the Strategy of Aggression of the Vietnamese Annexationists and Swallowers of Territories.

Phnom Penh: Department of Press and Information of Ministry of Foreign Affairs, February 1978.

Note of the Ministry of Foreign Affairs of Democratic Kampuchea
(May 15, 1978).

Note of the Ministry of Foreign Affairs of the Socialist Republic of Viet Nam (June 6, 1978).

Speech by the Deputy Prime Minister in Charge of Foreign Affairs,
Ieng Sary, Chairman of the Delegation of Democratic Kampuchea
at the 33rd. Session of the United Nations General Assembly
(October 12, 1978).

Statement of the Government of Democratic Kampuchea to its Friends
Far and Near Across the Five Continents and to World Opinion
(December 31, 1977).

Statement of the Government of the Socialist Republic of Viet Nam
on the Relations Between Viet Nam and Kampuchea (February
5, 1978).

Statement of the Government of the Socialist Republic of Viet Nam
on the Vietnam-Kampuchea Border Issue (December 31, 1977).

Thailand, Ministry of Foreign Affairs. ASEAN Documents. Bangkok:
The Secretariat of Cabinet Printing Office, June 1978.

The Truth About Vietnam-China Relations over the Last Thirty Years.
Hanoi: Ministry of Foreign Affairs, Socialist Republic of
Viet Nam, 1979.

The Vietnam-Kampuchea Conflict (A Historical Record.) Hanoi: Foreign
Languages Publishing House, 1979.

Vietnam Courier. Kampuchea Dossier I. Hanoi: Vietnam Courier, 1978.

The Hoi in Vietnam Dossier. Hanoi: Foreign Languages Publishing
House, 1978.

เอกสารอื่น ๆ

- หนังสือ

เขียน ชีระวิทย์. จีนกับสังคมโลก. กรุงเทพมหานคร : กวางกมล, ๒๕๑๔.

เค็ค, จอห์น เอฟ. ไทย พม่า ลาว และกัมพูชา. แปลและเรียบเรียงโดย

ภรณี กาญจนันต์จิติ และชั้นจิตต์ อ่ำไพพรรณ. กรุงเทพมหานคร :

โรงพิมพ์พิมพ์แอส, ๒๕๒๐.

จุลจักรพงษ์, พระองค์เจ้า. เจ้าชีวิต. พระนคร : คลังวิทยา, มกราคม ๒๕๐๕.

เจ๊กชาย เหลาหล่า, พันเอก (พิเศษ), นรนิติ เศรษฐบุตร, และณรงค์ สิ้นสวัสดิ์.

การปกครองและการเมืองของประเทศต่าง ๆ ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้.

กรุงเทพมหานคร : แพร่พิทยา, เมษายน ๒๕๑๔.

ถนอม อานามวัฒน์. ความสัมพันธ์ระหว่างไทย, เขมร และฉวนในสมัยรัตนโกสินทร์

ก่อนต้น. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ศรีสุภา, ๒๕๑๖.

ธีรบุษย์ บุญมี. วิเคราะห์การต่อสู้ของพรรคลาวคอง. กรุงเทพมหานคร : ชมรม ๑๓,

มกราคม ๒๕๑๔.

บดินชนและประชาชาติธุรกิจ, กองบรรณาธิการ. เขมร : แยกแล้วแยกอีก.

กรุงเทพมหานคร : ประพันธ์สาส์น, ๒๕๒๖.

รวมคำแหง, มหาวิทยาลัย. คณะรัฐศาสตร์. การประชุมทางวิชาการ : การพิทักษ์

ผลประโยชน์ในทะเลของไทยกับกฎหมายทะเลแนวใหม่. กรุงเทพมหานคร :

โรงพิมพ์พิมพ์แอส, ม.ป.ป.

วอลเตอร์ เอฟ เวลดา. แผ่นดินพระนั่งเกล้า ๆ. แปลโดย นิจ ทองโสภิต.

กรุงเทพมหานคร : สมาคมสังคมศาสตร์แห่งประเทศไทย, ๒๕๑๔.

สมชัย รัถวิจิตร. ความขัดแย้งจีน-โซเวียตกับสงครามในประกาศในอินโดจีน.

กรุงเทพมหานคร : ปณิธาน, กุมภาพันธ์ ๒๕๒๖.

Buttinger, Joseph. The Smaller Dragon: A Political History of Vietnam.

New York: Frederick A. Praeger, Publishers, 1958.

- Cady, John F. Southeast Asia: Its Historical Development. New York: McGraw Hill Book, 1964.
- Caldwell, Malcolm. Cambodia in the Southeast Asian War. New York: Monthly Review Press, 1973.
- Cole, Allan B. ed. Conflict in Indo-China and International Repercussions: A Documentary History 1945-1955. Ithaca: Cornell University Press, 1956.
- Edmonds, I.G. The Khmers of Cambodia. New York: The Bobbs-Merrill Com., 1970.
- Fisher, Charles A. Southeast Asia: A Social, Economic and Political Geography. London: Mathuen & Co., 1964.
- Far Eastern Economic Review ASIA 1979 YEARBOOK. Hongkong: South China Morning Post, 1979.
- Gordon, Bernard K. The Dimensions of Conflict in South-East Asia. New Jersey: Prentice-Hall, 1971.
- Grant, Jonathan S. ed. Cambodia: The Widening War in Indochina. New York: Washington Square Press, 1971.
- Hall, D.G.H. A History of South-East Asia. 2d ed. London: MacMillan and Company, 1966.
- Hammer, Ellen J. The Struggle for Indochina. Stanford: Stanford University Press, 1954.
- Lamb, Alastair. Asian Frontiers. London: Pall Mall Press, 1968.
- Lancaster, Donald. The Emancipation of French Indochina. London: Oxford University Press, 1961.

- Teifer, Michael. Cambodia: The Search for Security. New York: Frederick A. Praeger, Publishers, 1967.
- Manich Jumsai, M.L. History of Thailand & Cambodia (From the Days of Ankor to the Present.) Bangkok: Chalemnit, November 1970.
- McLane, Charles B. Soviet-Asian Relations: Volume Two of Soviet-Third World Relations. London: Central Asian Research Centre, 1973.
- Nguyen Phut Tan. A Modern History of Viet-Nam (1802-1954). Saigon: Khai-Tri, [n.d.]
- Osborne, Milton E. Region of Revolt: Focus on Southeast Asia. Adelaide: The Griffin Press, 1970.
- _____. The French Presence in Cochinchina & Cambodia: Rule and Response (1859-1905). Ithaca: Cornell University Press, 1969.
- Pike, Douglas. Vietnam-Cambodia Conflict. Washington D.C.: U.S. Government Printing Office, 1978. (Report prepared at the request of the Subcommittee on Asian and Pacific Affairs, Committee on International Relations of House of Representatives.)
- Polomka, Peter. Ocean Politics in Southeast Asia. Singapore: Institute of Southeast Asian Studies, 1978.
- Prescott, J.R.V.; Collier, H.J.; and Prescott, D.F. Frontiers of Asia and Southeast Asia. Melbourne: Melbourne University Press, 1977.
- Provencher, Ronald. Mainland Southeast Asia: An Anthropological Perspective. Pacific Palisades, Cal: Goodyear Publishing, April 1975.

- Schrock, Joann L., et al. Minority Groups in the Republic of Vietnam.
Washington D.C.: U.S. Government Printing Office, June 1966.
- SEATO. The Cambodian Handbook. [n.p.: n.d.]
- _____. The Viet-Nam Handbook. [n.p.: n.d.]
- Smith, Roger M. Cambodia's Foreign Policy. Ithaca: Cornell University
Press, 1966.
- Solomon, Robert L. Boundary Concepts and Practices in Southeast Asia.
Santa Monica, Cal.: The RAND Corporation, December 1969.
- Steinberg, David J. Cambodia: its people, its society, its culture.
Rev. ed. New Haven: HRAF Press, 1959.
- _____. In Search Southeast Asia: A Modern History. New York:
Praeger Publishers, 1971.
- Tate, D.J.M. The Making of Modern South-East Asia, Vol. I: The
European Conquest. Kuala Lumpur: Oxford University Press, 1971.
- Taylor, Alice. Southeast Asia. Newton Abbot: David & Charles, 1972.
- Taylor, Jay. China and Southeast Asia: Peking's Relations with
Revolutionary Movements. 2d. ed. New York: Praeger Publishers,
1976.
- The American University, Foreign Area Studies. Area Handbook for
Cambodia. Washington D.C.: U.S. Government Printing Office,
1968.
- The Committee of Concerned Asian Scholars. The Indochina Story.
New York: Pantheon Books, 1970.
- Thompson, Virginia and Adloff, Richard. Minority Problems in
Southeast Asia. Stanford: Stanford University Press, 1955.

U.S. Army, Foreign Areas Studies Division. U.S. Army Area Handbook for Cambodia. Washington D.C.: U.S. Government Printing Office, April 1963.

U.S. Army Area Handbook for Vietnam. Washington D.C.: U.S. Government Printing Office, October 1964.

Whitaker, Donald P. Area Handbook for the Khmer Republic (Cambodia). Washington D.C.: U.S. Government Printing Office, 1973.

Zasloff, Joseph J., et al. Indochina in Conflict. Massachusetts: Lexington Books, 1972.

- บทความ

"การแข็งขันทางการทูตในเอเชีย." สยามจดหมายเหตุ ๓ (๘-๑๕ ธันวาคม ๒๕๒๑): ๑๓๕๖-๑๓๕๘.

"การประชุมสุดยอดระดับประมุขรัฐบาลของประเทศอาเซียนครั้งที่ ๒." สยามจดหมายเหตุ ๒ (๕-๑๑ สิงหาคม ๒๕๒๐): ๔๗๗-๔๘๓.

"การฟื้นฟูความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับเวียดนาม." สยามจดหมายเหตุ ๒ (๖-๘ ธันวาคม ๒๕๒๐): ๑๓๒๓-๑๓๒๔.

"การฟื้นฟูสัมพันธภาพกับประเทศกัมพูชาประชาธิปไตย." สยามจดหมายเหตุ ๓ (๒๗ มกราคม-๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๑): ๑๑๓-๑๑๖.

"การเมืองในอินโดจีน." สยามจดหมายเหตุ ๓ (๑๓-๑๘ มกราคม ๒๕๒๑): ๖๔-๗๑.

"กัมพูชา-อาเซียน: มิตรโลกดีกว่าศัตรูโลก." สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ ๒๕ (๒๔ ตุลาคม ๒๕๒๑): ๑๕-๑๖.

"เขตสัมติภาพของเวียดนาม: ข้อเสนอใหม่ของนายเจ้าเก่า." สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ ๒๕ (๑๓ สิงหาคม ๒๕๒๑): ๑๒-๑๓.

"เขมรพบขวาน : ระหว่างหญิงกับการปฏิบัติ." สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ ๒๔

(๑๕ มกราคม ๒๕๒๑) : ๑๒-๑๓.

"เขมร-เวียคนาม : สงครามชายแดนยังไม่สิ้น." สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ ๒๔

(๓๐ เมษายน ๒๕๒๑) : ๑๑-๑๔.

"ความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับกลุ่มประเทศอินโดจีน." สยามจดหมายเหตุ ๒

(๒๑-๒๗ ตุลาคม ๒๕๒๐) : ๑๑๔๘-๑๑๔๘.

ชนะ สุนทวณิช, พล.ต.ต. "ความคิดเห็นเพิ่มเติมบทความ เรื่องความสัมพันธ์ของ
ขบวนการคอมมิวนิสต์และกลุ่มผู้นำอินโดจีน." วารสารสังคมศาสตร์ ๑๕

(มิถุนายน-กันยายน ๒๕๒๑) : ๒๒-๔๕.

ทุมพล เลิศรัฐการ. "ความสัมพันธ์ของขบวนการคอมมิวนิสต์และกลุ่มผู้นำอินโดจีน."

วารสารสังคมศาสตร์ ๑๕ (มิถุนายน-กันยายน ๒๕๒๑) : ๑-๒๑.

ชูชาติ ถึงวารลภจิมงคล. "เวียคนาม : สงครามที่ยืดเยื้อหรือสันติภาพที่ยืนยาว."

จุลสารจุดเมืองหลังเหตุการณ์ปัจจุบัน ๔๐ (เมษายน ๒๕๑๖) : ๑-๔๓.

"ทหารกัมพูชารุกไล่คนไทยและสังหารประชาชนไทย." สยามจดหมายเหตุ ๒

(๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๐) : ๑๑๘-๑๒๐.

"หญิงผู้สามโลกกับปัญหาเวียคนามรุกรานกัมพูชา." สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ ๒๕

(๒๑ มกราคม ๒๕๒๑) : ๑๐-๑๖.

"นายกรัฐมนตรียุติเวียคนามเขื่อนไทย." สยามจดหมายเหตุ ๓ (๘-๑๔ กันยายน ๒๕๒๑) :

๑๐๑๑-๑๐๑๔.

"นโยบายต่างประเทศของจีนในเอเชียอาคเนย์." สยามจดหมายเหตุ ๓

(๒๔ กุมภาพันธ์-๒ มีนาคม ๒๕๒๑) : ๒๓๐-๒๓๔.

"บันทึกข่าวต่างประเทศ." สยามจดหมายเหตุ ๒ (๒๒-๒๔ กรกฎาคม ๒๕๒๐) :

๔๓๕-๔๓๖; สยามจดหมายเหตุ ๓ (๖-๑๒ มกราคม ๒๕๒๑) : ๔๑ ;

(๒๐-๒๖ มกราคม ๒๕๒๑) : ๘๗ ; (๒๔ กุมภาพันธ์-๒ มีนาคม ๒๕๒๑) :

๒๓๗ ; (๒๓-๒๙ มิถุนายน ๒๕๒๑) : ๓๑๓ ; (๓-๑๓ กรกฎาคม ๒๕๒๑) :

๓๓๘.

ผู้สื่อข่าวพิเศษ. "สงครามในกัมพูชา : ผลกระทบต่อประเทศไทย." สยามรัฐ

สัปดาห์วิจารณ์ ๒๕ (๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๒) : ๑๗-๒๑.

ม.ร.ว.คึกฤทธิ์ ปราโมช. "ข้างสังเวียน." สยามรัฐ (๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๒) : ๗;

- (๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๒) : ๗ ; (๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๒) : ๗ ; (๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๒) : ๗ ; (๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๒) : ๗ ; (๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๒) : ๗ ; (๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๒) : ๗ ; (๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๒) : ๗ ; (๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๒) : ๗ ; (๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๒) : ๗ ; (๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๒) : ๗ ; (๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๒) : ๗ ; (๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๒) : ๗ ; (๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๒) : ๗ ; (๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๒) : ๗.

"รัฐมนตรีช่วยว่าการต่างประเทศเวียดนามแวะเยือนไทย." สยามจดหมายเหตุ ๓

(๓๐ มิถุนายน-๖ กรกฎาคม ๒๕๒๑) : ๗๗๗-๗๗๘.

"รองนายกรัฐมนตรีกัมพูชาเยือนประเทศไทย." สยามจดหมายเหตุ ๓ (๑๔-๒๐

กรกฎาคม ๒๕๒๑) : ๗๘๑-๗๘๔.

"รองนายกรัฐมนตรีสาธารณรัฐประชาชนจีนเยือนไทย." สยามจดหมายเหตุ ๓

(๓-๘ พฤศจิกายน ๒๕๒๑) : ๑๒๓๗-๑๒๔๒.

"เวียดนาม-กัมพูชา : ทำไมเวียดนามต้องรุกรานกัมพูชา." สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ ๒๕

(๒๑ มกราคม ๒๕๒๒) : ๑๒-๑๔.

"เวียดนาม-กัมพูชา : ปฏิบัติการรุกของคิวมาตะวันออก." สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ ๒๕

(๑๗ ธันวาคม ๒๕๒๑) : ๑๒-๑๓.

"เวียดนามกล่าวหาว่ากัมพูชาละเมิดสิทธิมนุษยชน." สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ ๒๕

(๒๑ มกราคม ๒๕๒๒) : ๑๔-๑๕.

"เวียดนาม-อาเซียม : อนาคตที่อยู่ไกลเกินเอื้อม." สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ ๒๕

(๑๓ สิงหาคม ๒๕๒๑) : ๑๕-๑๖.

"สงครามการทูต : ถนนทุกสายมุ่งสู่กรุงเฮง ๗." สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ ๒๕

(๑ ตุลาคม ๒๕๒๑) : ๔-๖.

"สงครามเขมร-เวียดนาม: ถึงคราวลัทธิแก๊งจะสำแดงเดช." สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ ๒๔
(๘ มกราคม ๒๕๒๑) : ๘-๙.

"สถานการณ์ชายแดนไทย-กัมพูชา." สยามจกพิมพ์ ๓ (๑-๙ มีนาคม ๒๕๒๑) :
๒๕๗-๒๕๘.

Bonovia, David. "The Climax of a Bad Dream." Far Eastern Economic Review 99 (January 13, 1978): 13.

"Border Fighting and Negotiations 1975-1976." Keessing's Contemporary Archives XXIV (October 27, 1978): 29270.

Chanda, Nayan. "All at Sea Over the Deeper Issue." Far Eastern Economic Review 99 (February 3, 1978): 23.

_____ "Anatomy of the Conflict." Far Eastern Economic Review 99
(January 13, 1978): 11-15.

_____ "Cambodia-Vietnam Relations: Peace Prospects Grow Dim." Far Eastern Economic Review 99 (February 3, 1978): 22-23.

_____ "Clash of Steel Among the Comrades." Far Eastern Economic Review 99 (January 13, 1978): 10-11.

_____ "Hanoi Prepares for the Worst." Far Eastern Economic Review 99
(February 24, 1978): 10.

_____ "Insights on Hanoi's War Aims." Far Eastern Economic Review 100
(April 21, 1978): 18-19.

_____ "The Bloody Border: Vietnam Prepares for a Long War." Far Eastern Economic Review 100 (April 21, 1978): 17-22.

_____ "The Pieces Begin to Fit." Far Eastern Economic Review 99
(October 21, 1977): 20-24.

_____ "Vietnam Steps up the Peace." Far Eastern Economic Review 99
(December 30, 1977): 6.

- Chandler, David P. "Changing Cambodia." Current History 59
(December 1970): 333-338.
- "Chinese Support for Cambodia." Keesing's Contemporary Archives
XXIV (October 27, 1978): 29275.
- "Diplomatic Relations Broken off by Cambodia." Keesing's
Contemporary Archives XXIV (October 27, 1978): 29271-29272.
- "Foreign Visits by Mr. Ieng Sary-Establishment of State Trading
Company." Keesing's Contemporary Archives XXIV (February 3,
1978): 28807.
- Hammer, Ellen J. "Indochina: Communist but Nonaligned." Problems of
Communism XXVII (March-April 1978): 1-17.
- Hatcher, Dave. "Cambodia vs. Vietnam-A Mismatch." Far Eastern
Economic Review 99 (January 13, 1978): 14-15.
- "Intensification of Border Fighting, March to December 1977."
Keesing's Contemporary Archives XXIV (October 27, 1978):
29271.
- "Internal Conditions-Flight of Refugees." Keesing's Contemporary
Archives XXIV (February 3, 1978): 28805.
- Jackson, Karl D. "Cambodia 1977: Gone to Pot." Asian Survey XVIII
(January 1978): 76-90.
- Leighton, Marian Kirsch. "Perspectives on the Vietnam-Cambodia
Border Conflict." Asian Survey XVIII (May 1978): 448-457.
- Leifer, M. "Cambodia and Her Neighbours." Pacific Affairs XXXIV
(Winter 1961-1962): 361-374.
- _____. "Post Mortem on the Third Indochina War." The World Today 35
(June 1979): 249-258.

- May, Clifford D. and Jensen, Holger. "Indochina: Hit and Run." Newsweek XCII (February 27, 1978): 8.
- McLane, Charles B. "USSR Policy in Asia." Current History 49 (October 1965): 214-220.
- Nations, Richard. "A Nervous Neighbour Watches." Far Eastern Economic Review 101 (July 14, 1978): 16-17.
- _____ "Thailand Braves the Border Minefield." Far Eastern Economic Review 99 (February 10, 1978): 10-11.
- Osborne, Milton. "Cambodia: The Lessons of History." Far Eastern Economic Review 103 (February 2, 1979): 18-19.
- _____ "Kampuchea and Viet Nam: A Historical Perspective." Pacific Community 9 (April 1978): 249-263.
- "Reactions of other Communist Countries." Keesing's Contemporary Archives XXIV (October 27, 1978): 29275-29276.
- Richardson, Michael. "How the Five See Indochina." Far Eastern Economic Review 99 (December 30, 1977): 7-8.
- Samphan, Khieu. "Cambodia's Economy and Problems of Industrialization." Translated by Laura Summers. Indochina Chronicle (September-November 1976): 2-26.
- "Vietnamese Peace Proposals Rejected by Cambodia." Keesing's Contemporary Archives XXIV (October 27, 1978): 29273-29274.

ภาคผนวก ก.

สรุปเหตุการณ์สำคัญในกรณีพิพาทชายแดนกัมพูชา-เวียดนาม

ปี ๒๕๑๔ (ค.ศ. ๑๙๗๑)

เมษายน

ฝ่ายคอมมิวนิสต์ได้รับชัยชนะในกัมพูชาและเวียดนามใต้

เมษายน-พฤษภาคม

มีการปะทะกันระหว่างทหารกัมพูชากับเวียดนาม เวียดนามกล่าวหาว่า กัมพูชาโจมตีเพื่อพยายามบีบรัด กองเกาะพูทวัก และเตาจู และยังบุกรุกเข้าไปในเขตจังหวัดสาเตียน และเหยียบพื้นที่ ส่วนกัมพูชาโต้กลับว่า เวียดนามพยายามแย่งชิงเกาะหวาย และบุกรุกเข้าไปในเขตจังหวัดรัตนคีรี และมณฑลคีรี

มิถุนายน

พล พต ได้นำคณะผู้แทนไปยังฮานอย เพื่อเจรจาเรื่องการแย่งชิงเกาะหวาย แต่ก็ไม่อาจทำควาตกลงกันได้ นอกจากนี้ ทั้งเจ้าหน้าที่กัมพูชาและเวียดนามก็พิจารณาเรื่องข้อพิพาทชายแดน

สิงหาคม

เลขาธิการคณะผู้แทนไปยังพนมเปญ โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะเสริมสร้างมิตรภาพและพยายามป้องกันมิให้สถานการณ์ชายแดนเลวร้ายลงไปอีก

ธันวาคม

กัมพูชายังคงเข้าไปโจมตีดินแดนเวียดนามแดงที่ราบสูงภาคกลาง และกัมพูชากล่าวหาว่า เวียดนามสนับสนุนให้มีการรัฐประหารในกัมพูชาแต่ไม่สำเร็จ

ปี ๒๕๑๕ (ค.ศ. ๑๙๗๒)

พฤษภาคม

มีการประชุมที่พนมเปญ เพื่อเตรียมการประชุมผู้นำพรรคคอมมิวนิสต์เวียดนามกับกัมพูชาในเดือนมิถุนายน แต่ก็ไม่ได้จัดขึ้น

ปี ๒๕๒๘ (ค.ศ. ๑๙๘๕)

๓๐ เมษายน

เวียดนามอ้างว่ากองทัพกัมพูชาโจมตีจังหวัดยาลาย และ
โจมตีอย่างรุนแรง เพื่อโค่นล้มและสร้างความเป็นปึกแผ่นให้แก่เขต
เสรีรัฐกิจใหม่ของ เวียดนาม และกล่าวหาว่ากองทัพ
กัมพูชาจะ เปิดดินแดนเวียดนามหลายครั้งมาตั้งแต่วันที่

มิถุนายน

ตามรอยและชนมายุได้มีหนังสือโต้ตอบกันเกี่ยวกับสงคราม
ตายแทน เวียดนามอ้างว่าได้ เสนอให้ยุติสงครามและ เปิด
การเจรจาขั้นต่อกัมพูชาปฏิเสธข้อเสนอนี้ และมีรายงานด้วยว่า
เวียดนามพยายามผลักดันให้จีนเข้าช่วยไกล่เกลี่ย แต่ไม่มีผล

กันยายน-พฤศจิกายน

เวียดนามอ้างว่า กองทัพกัมพูชาโจมตีเวียดนามอย่างรุนแรง
ในมริ จังหวัดเทียนนิงห์ เวียดนามได้ส่งนายพลโว เหงียนเกียบ
มาควบคุมบัญชาการโจมตีตอบโต้กับกัมพูชา แต่พยายามไม่ทำการ
โจมตีลึกเข้าไปในดินแดนกัมพูชาเกินกว่า ๑๐ ไมล์ มีรายงานว่า
รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการต่างประเทศเวียดนามไปปักกิ่ง
เพื่อหาทางเจรจากับกัมพูชา แต่ไม่สำเร็จ (เรื่องนี้ไม่มีการ
ยืนยันจากฝ่ายกัมพูชาหรือเวียดนาม) ในเดือนพฤศจิกายน
เวียดนามจึงขยายการปฏิบัติการออกไปกว้างขวางและรุนแรง
มากขึ้นด้วย

๒๕ ธันวาคม

คณะกรรมการถาวรของสภายุทธศาสตร์แห่งกัมพูชาได้ เปิดประชุม
เป็นครั้งแรก เพื่อพิจารณาสถานการณ์ตามชายแดนระหว่าง
กัมพูชากับเวียดนาม และได้มีมติเห็นชอบให้รัฐบาลออกแถลงการณ์
ประกาศให้เวลานาชาติได้ทราบถึงสงครามครั้งนี้

๓๐ ธันวาคม

รัฐบาลกัมพูชาออกแถลงการณ์แจ้งสถานะสงครามที่เกิดขึ้นกับ
เวียดนาม และประกาศคัดค้านความสัมพันธ์ทางการทูตกับ
เวียดนาม เป็นการชั่วคราวจนกว่ากองทัพเวียดนามจะ

ถอนตัวออกไปจากดินแดนกัมพูชาและมีการฟื้นฟูบูรณภาพ
แห่งมิตรภาพระหว่างประเทศทั้งสองขึ้นมาใหม่แล้ว และ
ในวันเดียวกันนั้น รัฐบาลเวียดนามก็ได้ออกแถลงการณ์
ปฏิเสธข้อกล่าวหาต่าง ๆ ของกัมพูชา และกล่าวว่าเวียดนาม
พร้อมที่จะยุติข้อขัดแย้งกับกัมพูชาบนพื้นฐานของการเคารพใน
บูรณภาพแห่งดินแดนของกันและกัน

ปี ๒๕๒๑ (ค.ศ. ๑๙๗๘)

๕ กุมภาพันธ์

เวียดนามไต่ถามแถลงการณ์ถึงกัมพูชา เสนอแผนสันติภาพ
สามประการ เพื่อแก้ไขข้อขัดแย้งในความสัมพันธ์ระหว่าง
ประเทศทั้งสอง

๖ กุมภาพันธ์

กระทรวงการต่างประเทศเวียดนามไต่ถามแถลงการณ์
ลงวันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ค.ศ. ๑๙๗๘ ไปยังเสนาธิการ
สหประชาชาติ ขอร้องให้จัดทำเป็นเอกสารสหประชาชาติ
แจกจ่ายไปยังประเทศสมาชิกสหประชาชาติด้วย

๘ กุมภาพันธ์

๑๐ เมษายน

กัมพูชาปฏิเสธแผนสันติภาพสามประการของเวียดนาม
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศเวียดนามส่งบันทึก
ถึงรองนายกรัฐมนตรีฝ่ายกิจการต่างประเทศของกัมพูชาโดย
ผ่านเอกอัครราชทูตลาวประจำพนมเปญ ย้ำถึงข้อเสนอสันติภาพของเวียดนามและเรียกร้องให้เปิดการเจรจากัน
ในทันที ฝ่ายกัมพูชาปฏิเสธที่จะรับบันทึกนั้น

๑๕ พฤษภาคม

กัมพูชายื่นข้อเสนอเงื่อนไขสี่ประการที่กัมพูชาจะยินยอม
เปิดการเจรจากับเวียดนาม ซึ่งเวียดนามแถลงว่า เงื่อนไข
สี่ประการดังกล่าวเป็นการปฏิเสธการเจรจา

๖ มิถุนายน

เวียดนามยื่นข้อเสนอใหม่อีกฉบับหนึ่ง

๑๗ มิถุนายน

กัมพูชาแถลงปฏิเสธข้อเสนองของเวียดนามอีก และยืนยันให้ เวียดนามถอนทหารออกจากดินแดนกัมพูชาทั้งหมดก่อนเท่านั้น จึงจะยินยอมเจรจาด้วย

๒ ธันวาคม

วิทยุฮานอยได้โฆษณาคำประกาศของ "แนวร่วมประชาชาติ เพื่อการกู้ชาติกัมพูชา" ซึ่งอ้างว่าก่อตั้งขึ้นในเขตปลดปล่อย ในดินแดนกัมพูชา ได้กำหนดนโยบายไว้ ๑๑ ประการ และ แสดงว่ามีเป้าหมายที่จะโค่นล้มรัฐบาลพล พต

๒๕ ธันวาคม

"กองทัพ" ของแนวร่วมประชาชาติเพื่อการกู้ชาติกัมพูชาได้ ได้เริ่มโจมตีเมื่อสำคัญ ๆ ของกัมพูชาใกล้ชายแดนของ ขนแดนหลายเมือง และมุ่งหมายสูญสิ้นไปอย่างรวดเร็ว

ปี ๒๕๒๒ (ค.ศ. ๑๙๗๙)

๗ มกราคม

วิทยุฮานอยประกาศว่า กองทัพของแนวร่วมประชาชาติเพื่อ การกู้ชาติกัมพูชาสามารถเข้ายึดพนมเปญไว้ได้แล้ว และ สามารถควบคุมพื้นที่ส่วนอื่น ๆ ไว้ได้กว่าครึ่งประเทศ ส่วนคณะรัฐบาลของพล พต ได้หลบหนีออกจากพนมเปญไป และประกาศว่าจะทำสงครามกองโจรต่อสู้กับรัฐบาลหุ่นของ เวียดนามต่อไป

๘ มกราคม

วิทยุของแนวร่วมประชาชาติเพื่อการกู้ชาติกัมพูชาได้ ออกกระจายเสียงประกาศย้ำเรื่องการยึดพนมเปญ และ ได้ประกาศจัดตั้ง "สภาปฏิวัติประชาชน" ประกอบด้วยสมาชิก ๘ คน ทำหน้าที่เป็นรัฐบาลชั่วคราวของกัมพูชา

ภาคผนวก ข.

แถลงการณ์ของรัฐบาลกัมพูชาประชาธิปไตย
ถึงมิตรประเทศทั้งไกลและใกล้ทั่วทั้งห้าทวีปและระดมมหาชนโลก
(คำแปลอาจไม่เป็นทางการ)

โดยที่กองทัพสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนามได้กระทำกรงูโจมแสดงการก้าวร้าวและรุกรานต่อกันแดนของกัมพูชาประชาธิปไตยซ้ำแล้วซ้ำเล่าตามกระบวนการบอย่างจนบานใหญ่เป็นสงครามที่ไม่ได้ประกาศซึ่งได้มีการวางแผนไว้แล้ว รัฐบาลกัมพูชาประชาธิปไตยจึงมีคำแถลงการณ์ดังต่อไปนี้

๑. นับแต่เดือนกันยายน ค.ศ. ๑๙๗๖ ทหารราบหลายกองพลของกองทัพกลาสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนามที่ส่งมาจากยานอวกาศพร้อมด้วยรถหุ้มเกราะนับร้อยคันและเป็นใหญ่ขนาดหนักอีกหลายกระบอก ในบางครั้งก็มีการสนับสนุนทางอากาศ ไค้โจมตีกัมพูชาประชาธิปไตยเพื่อปล้นสะดมข้าวเปลือกในตระเบียง (Trapeang) พลอง (Phlong) สะตุง (Stung) เกรก (Krek) และเมมท (Memot) ซึ่งอยู่ทางตะวันออกของประเทศ ทอปาโนในเดือนพฤศจิกายน ค.ศ. ๑๙๗๖ กองทัพกลาสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนามก็โจมตีสงหวัดสวายเวียง รุกล้ำเข้ามาหลายกิโลเมตรในเขตอำเภอรุนควาล (Rundoul) ประซอก (Prasaut) กำปงราว (Kampong Rau) และจันเทรีย (Chantrea) ในเดือนธันวาคม ๑๙๗๖ กองกำลังเวียดนามไค้โจมตีสงหวัดอีกในเขตอำเภอกะอันเคท (Koh Andet) และสิริวงส์ จังหวัดตาแก้วและอำเภอกำปงตราซ (Kampong Trach) จังหวัดกัมโปต เพื่อที่จะแย่งชิงข้าวที่เก็บเกี่ยวได้ และสังหารประชาชน ขณะเดียวกัน กองทัพเวียดนามก็ไค้ถุกอควมและระคนบึงสถานที่ต่าง ๆ ในดินแดนกัมพูชาที่อยู่ใกล้กับพรมแดนกัมพูชา-เวียดนาม ในจังหวัดรัตนคีรี มณฑลคีรี กระแจะ เปรียเวง และกันดาลเป็นประจำ ในระหว่างการ

โจนนี่ กองทหารของสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนามก็ปล้นพื้นที่นาประมาณ ๒,๐๐๐-๓,๐๐๐ เฮกตาร์ จากประชาชนในเขตกระเปียง หลอง สะตุง เกรก และ เมมทกว่า ๔,๐๐๐ เฮกตาร์ ในจังหวัดสวายเวียง กว่า ๒,๐๐๐ เฮกตาร์ ในเกาะอันเคท และสี่จังหวัด จังหวัดตาแก้ว ในการรุกรานเข้ามาในดินแดนกัมพูชา กองทัพสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนามได้นำชาวญวนนับพันคนในแต่ละแห่ง เข้าไปรวบรวมชนชาวนาสารและชาวเปลือกหลายพันคนของประชาชนกัมพูชากลับไป ยิ่งไปกว่านั้นผู้รุกรานชาวญวนยังพยายามยอบทำลายเศรษฐกิจของกัมพูชาโดยทำลายสวนยางและจุดไฟเผาป่า พวกนี้ระดมยิงประชาชน จุดไฟเผาบ้านเรือน ทำร้ายและข่มขืนผู้หญิง อาชญากรรมเหล่านี้คล้ายคลึงหรือ เลวร้ายยิ่งกว่าอาชญากรรมในอดีตที่ก่อขึ้นโดยทหารรับจ้างรัฐมาด เทียว-กี และโดย เกาหลีใต้

การคุกคามดินแดนกัมพูชาประชาธิปไตย เป็นไปอย่างป่าเถื่อนที่สุดและสร้างความสูญเสียมหาศาลให้แก่ประชาชนกัมพูชา กองทัพผู้รุกรานอินโกลิเยมได้แสดงความมุ่งหมายที่แท้จริงต่อกัมพูชาประชาธิปไตยและประชาชนผู้บริสุทธิ์ ยังมีเหตุการณ์อีกมากมายเกี่ยวกับอาชญากรรมเช่นนี้ ประชาชนกัมพูชาไม่สามารถทนต่อไป จึงตอบโต้อย่างกล้าหาญ ขัยใจกองทหาร เวียดนามผู้รุกรานและ โค้ชขี้นะครั้งแล้วครั้งเล่าในสมรภูมิ

๒. อะไร เป็นแรงผลักดันเบื้องหลังการที่กองทัพสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนามรุกราน ทำลาย และปล้นสะดมดินแดนของกัมพูชาประชาธิปไตยและประชาชนกัมพูชาผู้บริสุทธิ์

ทฤษฎีพื้นฐานที่ปฏิเสชนิโกลิเยมและแนวพุทธศาสนาของ เวียดนามแสดงว่า เวียดนามเป็นอย่างไรที่จะกล่าวต่อไปนี้

ในวันแรก กองทหารเวียดนามรุกรานกัมพูชาและปล้นข้าว ฝูงสัตว์ และ เบ็ด ไก่ไปเพื่อรวบรวมปัญหาขาดแคลนอาหารของตน โดยโง่เขลาว่า "ต่อสู้กับกัมพูชาหรือไม่ก็อดตาย" และ "ไปบังคับกัมพูชาเพื่อแบ่งข้าวมา แล้วก็จะมีโอกาสได้อยู่รอด" พวกนี้ยังได้ ทำร้ายพืชผล หนุ่ยบาน เศรษฐกิจของประชาชนกัมพูชา และสร้างอุปสรรคนานับประการเพื่อ

ชักชวนกับพู่ซาประชาธิปไตยไม่ให้ดำรงอยู่ในความสงบสุข และชักชวนประชาชน
กับพู่ซาจากการยกระดับฐานะการดำรงชีวิตและสร้างประเพณีให้เป็นเอกราชที่มีอำนาจ
อธิปไตยและสามารถพึ่งตนเองได้ สิ่งเหล่านี้เป็นเครื่องมือทางสำหรับสาธารณรัฐสังคมนิยม
เวียดนามจะรุกราน ยึดครอง ผนวก และกลืนกินแดนกับพู่ซาอย่างง่ายภายในปัจจุบัน
และในอนาคต

แต่แรงจูงใจสูงสุดก็คือสิ่งที่สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม เคยกำหนดแนวทาง
ไว้นานมาแล้วที่จะทำให้กับพู่ซา เป็นสมาชิกหนึ่งในสหพันธ์อินโดจีน และเป็นทาสของเวียดนาม

เพื่อที่จะบรรลุถึงแนวทางยุทธศาสตร์ดังกล่าว เวียดนามพยายามกดดันและข่มขู่
กับพู่ซาตลอดทศวรรษที่ผ่านมา มา และทำการยั่วยุตลอดมา เพื่อชักชวนไม่ให้ให้เอกราช
และอธิปไตยอย่างสมบูรณ์และบังคับให้ต้องเข้าร่วมในสหพันธ์อินโดจีนที่อยู่ใต้อิทธิพลเวียดนาม
เพื่อที่จะผนวกและกลืนกินแดนกับพู่ซา เป้าหมายนี้อาจจะบรรลุภายในเวลาสามสิบปี
เป็นอย่างมาก โดยการอพยพชาวญวนมีละห้าแสนถึงหนึ่งล้านคนเข้ามาในกับพู่ซา เพื่อที่ชาว
ญวนจะเป็นชนส่วนใหญ่ของประเทศไป

๓. ทั้งที่มีภาระกระทำเหล่านี้ ความปรารถนาของกับพู่ซาที่จะอยู่ร่วมกับ
เพื่อนบ้านด้วยมิตรภาพทำให้เรารักษาท่าทีอย่างรอบคอบและฉลาด รวมทั้งกระทำหลายอย่าง
เพื่อสร้างและกระชับความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกับเวียดนาม แต่กับพู่ซาก็ยึดมั่นอยู่เสมอใน
เรื่องเอกราช อธิปไตย การพึ่งตนเอง การรักษาสันติภาพ และความภาคภูมิใจของชาติและ
ประชาชน เวียดนามได้ตอบสนองหาที่พิงคองของกับพู่ซาโดยการไร้เดียงหาเพทุบายและก่อ
อาชญากรรมต่าง ๆ เช่น การช่วยจัดตั้งพรรคของชาวเขมรผู้ทรยศในความควบคุมของ
เวียดนาม เพื่อบ่อนทำลายพรรคคอมมิวนิสต์กับพู่ซา ตั้งแต่ปี ค.ศ. ๑๙๖๕ มาแล้ว เมื่อ
กองทัพเวียดนามเข้ามาหลบภัยในดินแดนกับพู่ซา และโดยเฉพาะหลังการรัฐประหาร
๑๔ มีนาคม ค.ศ. ๑๙๗๐ เวียดนามได้รวบรวมพวกนักเลงหัวไม้เข้าเป็นกองกำลังของ
ชาวเขมร เพื่อให้เป็นเครื่องมือดำเนินงานในกับพู่ซาและทำหน้าที่ค้ำจุนการบริหารในกับพู่ซา
เวียดนามหวังจะไร้กองกำลังเหล่านี้คืออำนาจปฏิวัติของกับพู่ซาภายใต้การนำของพรรค

คอมมิวนิสต์กัมพูชาและโจมนีตักัมพูชา แบ่งแยกและทำลายกองทัพปฏิวัติกัมพูชา เป็นต้น
 แต่จากปี ค.ศ. ๑๙๖๕ ถึง ๑๙๗๕ กองทัพปฏิวัติประชาชนกัมพูชาทำลายแผนการของ
 เวียดนามแผนแล้วแผนเล่าและสามารถได้รับชัยชนะในที่สุด เมื่อ ๑๗ เมษายน ค.ศ.
 ๑๙๗๕ ภายใต้การนำอันถูกต้องของพรรคคอมมิวนิสต์กัมพูชา อย่างไรก็ตาม พื้นที่ที่
 สานักปลดปล่อยกัมพูชา กองทัพเว็คนามไค โจมนีและยึดครอง เกาะหวายของกัมพูชา
 และพร้อมกันนั้นก็จับกุมและล่องลำอินแดนกัมพูชา ตั้งแต่ ๐.๑ เมตร จนถึง ๑๐ กิโลเมตร
 เว็คนามผู้ถูกรานไคระดมยิงดินแดนตามชายแดนของ กัมพูชาประชาธิปไตย ยึดครองดินแดน
 กัมพูชาประชาธิปไตยและส่งผู้คนเข้าไปตั้งถิ่นฐานโดยไม่ได้รับอนุญาตในหลายห้องที่ในจังหวัด
 รัตนคีรี และมณฑลคีรีในภาคตะวันออก และภาคตะวันตกเฉียงใต้ของกัมพูชา ดินแดน
 เหล่านี้ เป็นของกัมพูชาและเพียงพอให้กองกำลัง เว็คนามเข้าไปหลบซ่อนได้ในระหว่างปี
 ค.ศ. ๑๙๖๕ ถึง ๑๙๗๕ เพราะไม่มีเขตปลดปล่อยของตนเองในเว็คนามไคเท่านั้น
 พวกนี้ไม่รู้จักสำนักในมณฑลเหมือนที่พวกजर เซ

นับแต่สมัยการต่อสู้กับจักรวรรดินิยมฝรั่งเศส ผู้นำเว็คนามไคพร้าสอน
 เจ้าหน้าที่ของพรรคและทหาร เกี่ยวกับการบังคับให้กัมพูชาให้เข้าร่วมในสหพันธ์อินโดจีน
 ถ้าไม่สามารถทำให้สำเร็จแล้ว เว็คนามก็จะไม่มีทางเป็นมหาอำนาจในเอเชียตะวันออกเฉียง
 ใต้ได้ แม้แต่ปัจจุบันก็ยังคงพร้าสอนประชาชนของคนว่ากัมพูชาเป็นศัตรูหลักของ
 เว็คนามและจะต้อง เอาชนะกัมพูชาให้ได้ไม่ว่าจะต้องสูญเสียไปเท่าใด นี่เป็นจุดยืนและ
 แนวทางการ เมืองของพรรคคอมมิวนิสต์เว็คนาม

ในปี ค.ศ. ๑๙๗๕ และ ๑๙๗๖ เจ้าหน้าที่เว็คนามยังคงดำเนินการก้าวร้าว
 และก่ออาชญากรรมต่อไปอย่างไม่ลดละ พยายามก่อการรัฐประหารโค่นล้มรัฐบาลกัมพูชา
 ประชาธิปไตยโดยอาศัยพวกปฏิกริยาที่เป็นลูกสมุนของ เว็คนาม กัมพูชาประชาธิปไตย
 พยายามออกหนคือ เหตุการณ์เหล่านั้นและพยายามทุกวิถีทางที่จะแก้ปัญหาอย่างที่มีประสิทธิภาพ
 แต่เว็คนามไคแปลความหมายของมิตรภาพและความเป็นน้ำหนึ่งใจ เดียวเป็น เครื่องแสดง
 ถึงความหวาดกลัว จึงทำทุกอย่างเพื่อข่มขู่และกดดันกัมพูชาประชาธิปไตย

๔. ในปี ค.ศ. ๑๙๗๕, ๑๙๗๖ และ ๑๙๗๗ เวียดนามได้ทำการเคลื่อนไหวยาว การทูตหลายประการ เพื่อใส่ร้ายกัมพูชาประชาธิปไตย รวมทั้งหลอกลวงประชาชนให้ หลงเชื่อว่ากัมพูชาประชาธิปไตย เป็นตัวการก่อเรื่องและรุกรานเวียดนาม เวียดนามหวังว่า ความเคลื่อนไหวนี้ซึ่งดำเนินไปตามแผนการที่กำหนดไว้แล้ว เป็นอย่างที่จะคบคานตี นพาชนโลก โศกเกี่ยวกับกัมพูชาประชาธิปไตย และวางแนวทางสำหรับการรุกรานด้วยกำลัง กอ กัมพูชาประชาธิปไตย

๕. แม้จะมีอาชญากรรมเหล่านี้ กัมพูชาประชาธิปไตยยังคงยึดมั่นในนโยบาย ที่จะรักษาความสัมพันธ์อันดีกับเวียดนามและแก้ปัญหาด้วยวิถีทางมิตรภาพ ซึ่งกัมพูชา เชื่อว่าเป็นเพียงวิธีเดียวที่จะนำไปสู่ขอบุติของปัญหาของทั้งสองประเทศ ในเดือนมิถุนายน ค.ศ. ๑๙๗๕ หลังการปลดปล่อยกัมพูชา แม้ว่าเวียดนามจะรุกรานเกาะหวาย และกัมพูชา กำลังเผชิญกับปัญหาจำนวนมากต่าง ๆ นานับประการ เลขาธิการพรรคคอมมิวนิสต์กัมพูชา รองเลขาธิการพรรคคอมมิวนิสต์กัมพูชา และรองนายกรัฐมนตรีฝ่ายกิจการต่างประเทศ โค่นำคณะผู้แทนของพรรคคอมมิวนิสต์กัมพูชาไปยังซานออย เป้าหมายของการเยือนครั้งนี้ ก็คือการตกลงปัญหาชายแดนกับเวียดนาม โดยยึดหลักการ เคารพในเอกราช อธิปไตย และบูรณาภาพแห่งดินแดนของกันและกัน ไม่แทรกแซงกิจการภายในของกันและกัน ไม่ ละเมิดดินแดนของกันและกัน ภายความเสมอภาคกัน และตามข้อตกลงปี ค.ศ. ๑๙๖๖ ระหว่างรัฐบาลกัมพูชา กับแนวร่วมแห่งชาติปลดปล่อยเวียดนามใต้ แต่ในโอกาสนั้นฝ่าย เวียดนามไม่เอาใจใส่ต่อความปรารถนาดีของฝ่ายกัมพูชา ไม่ได้ให้ความสนใจแก่ข้อเสนอ ใด ๆ ของกัมพูชา ในเดือนพฤษภาคม ค.ศ. ๑๙๗๖ โดยที่ยังหวังว่าจะสามารถตกลง ปัญหาชายแดนกัมพูชา-เวียดนามด้วยวิถีทางมิตรภาพ รัฐบาลกัมพูชาประชาธิปไตยเชิญให้ ฝ่ายเวียดนามเปิดการเจรจาที่พนมเปญ ฝ่ายเวียดนามมายังกัมพูชาด้วยทัศนคติที่เป็น ปฏิเสธและไม่มีความต้องการจะแก้ไขปัญหารวมแดน พวกนี้เห็นว่าเป็นการถอมตัวลงมา เพราะรัฐบาลกัมพูชาขอรองให้มาเจรจาซึ่งที่ไม่ปรารถนาจะ เจ้าอยู่โต๊ะ เจริญแจ้อย่างใด ความปรารถนาดีและมิตรภาพของฝ่ายกัมพูชาในระหว่างการเจรจาหมายความว่าเรา ได้ยื่นแพ้น เอกสาร เก่า ๆ เช่นเรื่องเกี่ยวกับเกาะครีล และหมู่เกาะอื่น ๆ รวมทั้งดินแดน

เขมรคำ ซึ่งความจริง เป็นของกัมพูชาแต่จักรวรรดินิยมฝรั่ง เกลี้ยกล่อม เป็นอาณานิคม ที่เรียกโคชินจีน อยากรักตาม ฝ่ายเวียดนามพยายามที่จะแก้ไข เช่น เขตแดนกัมพูชา- เวียดนาม โดยเฉพาะ เส้นเขตแดนในทะเลตามโครงการผนวกน่านน้ำขนาดใหญ่ของ กัมพูชา ผู้แทนเวียดนามได้ปฏิเสธตรง ๆ ต่อเส้นเขตแดนที่ฝ่ายเวียดนามได้รับรองอย่าง มั่นคง เมื่อปี ค.ศ. ๑๙๖๖ ว่า เวียดนามคัดค้านใจ เช่นนั้นก็เพราะถูกกดดันจากปัญหา สงครามกับจักรวรรดินิยมอเมริกา ในเดือนมิถุนายน ค.ศ. ๑๙๖๗ รัฐบาลหนึ่ง เวียดนาม ยังคงรุกรานกัมพูชา และขณะเดียวกันก็ทำเป็นว่าต้องการ เจรจาด้วยฝ่ายกัมพูชา เพื่อที่จะ คลายการรักรักความพลอดกัษของกัมพูชาแล้วก็ทำการโจมตีอย่างฉับพลัน แต่ฝ่ายกัมพูชา แจ้งต่อฝ่ายเวียดนามว่ากัมพูชากำลังในหลักการแก้ไขปัญหารายแดนโดยการ เจรจา และ เสนอให้เวียดนามยุติการกระทำที่ก้าวร้าวกับกัมพูชา เพื่อสร้างบรรยากาศของการผ่อนคลาย ความตึงเครียดและความเชื่อมั่นซึ่งกันและกันขึ้นมาก่อน ซึ่งจะส่งผลถึงการ เจรจาและ ยลประโยชน์ของทั้งสองประเทศ แต่ฝ่ายเวียดนามตั้งใจที่จะไม่สนใจความปรารถนาดีของ กัมพูชาประชาธิปไตย กองทหารเวียดนามยังคงโจมตีและระดมยิงบริเวณชายแดนของกัมพูชา และในปัจจุบันก็ยังคงทำการโจมตีกัมพูชาอย่างรุนแรงกว้างขวางอยู่ต่อไป นั่นคือ เวียดนาม กำลังกระทำดู เป็นมหาอำนาจไบเอเซียตะวันออกเฉียงใต้ คำเป็นคำรอบเหอฮิศเลอร์ เลียนแบบการรุกรานเอโกโลโลวะเกือบปี ค.ศ. ๑๙๑๘ ซึ่งหาหายกฎหมายระหว่างประเทศ มติมหาชนโลก และหลักศีลธรรมทั้งปวง แยกกองทัพปฏิวัติกัมพูชาอันกล้าหาญก็พร้อมจะต่อต้าน การก้าวร้าวของเวียดนามทุกเวลา และนับแต่ปี ค.ศ. ๑๙๖๕ ก็ได้ประสบความสำเร็จแล้ว มากมาย

๖. ในปี ค.ศ. ๑๙๖๗ ผู้ที่ได้รับแต่งตั้ง เป็นเอกอัครราชทูต เวียดนามประจำ กัมพูชาไปได้เคียงหน้ารับหน้าที่ และส่งอุปทูตมายังกัมพูชาแทน สำหรับกัมพูชาซึ่งมีความ ปรารถนาดีต่อเวียดนาม มีเอกอัครราชทูตประจำที่อานนอยตลอดมาด้วยความหวังว่าจะ สามารถแก้ไขปัญหารายแดนด้วยมิตรภาพและบนหลักการเคารพเอกราช อธิปไตย และ บูรณาภาพแห่งดินแดนของกันและกัน

๘. จากเหตุผลต่าง ๆ ข้างต้นที่ประชาชนกัมพูชาและกองทัพปฏิวัติต้องลุกขึ้น
ต่อต้านการรุกรานที่โหดร้ายป่าเถื่อนของ เวียดนาม รัฐบาลกัมพูชาประชาธิปไตย
ความยินยอมของคณะกรรมการดาวแดงสภาผู้แทนราษฎรในการประชุมสมัชชาพิเศษ เมื่อ
วันที่ ๒๕ ธันวาคม ค.ศ. ๑๙๗๕ โดยมีสหายนวนเจียเป็นประธาน ตกลงใจที่จะประกาศ
แถลงการณ์นี้ เราปรารถนาจะแจ้งต่อมิตรประเทศของกัมพูชาประชาธิปไตยทั้งไกลและ
ใกล้ และมนุษยชาติโลกถึงการกระทำที่ก้าวร้าวของกองทัพสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม
ต่อกัมพูชาประชาธิปไตยและธรรมชาติที่แท้จริงของเวียดนาม ประชาชนกัมพูชาก็มีอยู่ใน
ความหวังที่จะอยู่อย่างสันติ ภัยเกียรติยศและความภาคภูมิใจในเอกราชและอธิปไตยของ
กัมพูชาภายในบูรณภาพแห่งดินแดน เหตุผลที่ประชาชนกัมพูชาปกป้อง เป็นเรื่องที่ยุติธรรม
เพราะกำลังต่อต้านความอยุติธรรมอย่างใหม่ และปฏิเสธอย่างเด็ดขาดที่จะยอมเป็น
ลูกไล่ของใครหรือมีวิถีอย่างหาส รัฐบาลกัมพูชาประชาธิปไตย เชื่อว่ามิตรของกัมพูชา
ประชาธิปไตยทั้งไกลและใกล้ และประชาชนที่รักสันติภาพและความยุติธรรมทั่วโลก
จะอยู่เคียงข้าง เหตุผลที่ยุติธรรมและประชาชนกัมพูชา นอกจากพวกจักรวรรดินิยม
พวกปฏิกริยา พวกนิยมการขยายอำนาจและลुकสมุน ประชาชนกัมพูชาจะต้อง เป็นฝ่าย
ได้เปรียบเหนือการรุกรานอันอยุติธรรมที่ก่อขึ้นโดยกองทัพเวียดนามอย่างแน่นอน

๙. การรุกรานของเวียดนามเข้ามาในดินแดนกัมพูชา มี ค.ศ. ๑๙๗๕
มีที่ปรึกษา ผู้เชี่ยวชาญ และผู้บังคับการหน่วยยานเกราะและปืนใหญ่ที่เป็นชาวต่างประเทศ
รวมอยู่ด้วยเป็นจำนวนมาก ชาวต่างประเทศเหล่านี้มีส่วนร่วมในบังคับบัญชาการปฏิบัติการ
ตามแนวชายแดนและการรุกราน เข้ามาในดินแดนกัมพูชาหลายจุด

รัฐบาลกัมพูชาประชาธิปไตยยืนยันว่ารัฐบาลหรือเอกชนชาวต่างประเทศมีสิทธิ
ที่จะไปช่วยเหลือใดก็ได้ในฐานะที่ปรึกษาหรือผู้เชี่ยวชาญทาง เศรษฐกิจ วัฒนธรรม
เทคนิค วิทยาศาสตร์ และการทหาร และช่วยการให้เกียรติแก่อำนาจอธิปไตยของชาตินั้น
แต่ถ้าชาวต่างประเทศ ที่ปรึกษา ผู้เชี่ยวชาญและเจ้าหน้าที่เหล่านี้มีส่วนร่วมในการโจมตี
และรุกรานดินแดนกัมพูชาประชาธิปไตย รัฐบาลกัมพูชาประชาธิปไตยก็จะถือว่าคนเหล่านั้น

และรัฐบาลของเขา เป็นผู้ทำการรุกรานโดยตรง รัฐบาลกัมพูชาประชาธิปไตยขอแถลงเตือน
 อย่างรุนแรงถึงคนเหล่านั้นและรัฐบาลของเขา ให้ยุติการแทรกแซงและก้าวร้าวต่อกัมพูชา
 ในทันที รัฐบาลกัมพูชาประชาธิปไตยและประชาชนกัมพูชาไม่เคยสร้างความเดือดร้อนให้แก่
 คนเหล่านั้น ฉะนั้น ถ้ายังคงคัดค้านต่อไป ก็จะต้องรับผิดชอบอย่างเต็มที่

๕. กัมพูชาประชาธิปไตยยืนยันที่จะดำเนินนโยบายต่างประเทศตามแนวทาง
 ที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญที่ว่า

กัมพูชาประชาธิปไตยมีความปรารถนาดีและศกสนใจอย่างแน่วแน่ที่จะรักษาความ
 สัมพันธ์อันมิตรกับทุกประเทศที่มีพรมแดนติดต่อกับกัมพูชาและ กับทุกประ เเทศในโลก
 ทั้งไกลและใกล้บนพื้นฐานของการ เคารพอธิปไตยและบูรณาพแห่งดินแดนของ กันและ กัน

กัมพูชาประชาธิปไตยโดยดำเนินนโยบาย เอกภาวะ สันติภาพ ความเป็นกลางและไม่ฝักใฝ่
 ฝ่ายใด จะไม่ยอมอนุญาตให้ต่างชาติเข้านำตั้งฐานทัพขึ้นในดินแดนกัมพูชา ข้อต้าน
 การแทรกแซงของต่างชาติในกิจการภายในของ กัมพูชาอย่างเด็ดขาด ตั้งใจ
 ก่อตั้งกับความพยายามใด ๆ ที่จะล้มล้างรัฐบาลหรือการรุกรานจากภายนอก ไม่ว่าจะ
 จะโดยการทหาร การเมือง วัฒนธรรม เศรษฐกิจ สังคม และการทูต หรือในรูปแบบ
 ของสิ่งอื่นที่เรียกว่ามนุษย์ธรรม

กัมพูชาประชาธิปไตยจะไม่แทรกแซงกิจการภายในของ ประเทศอื่น เคารพอย่าง
 มั่นคงในหลักการที่ว่าแต่ละประเทศมีอธิปไตยและมีสิทธิที่จะจัดการกับกิจการภายใน
 ของตนโดยปราศจากการแทรกแซงจากต่างประเทศ

กัมพูชาประชาธิปไตยตั้งใจที่จะรักษาความเป็นสมาชิกในครอบครัวอันยิ่งใหญ่แห่ง
 กลุ่มประเทศไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใด

กัมพูชาประชาธิปไตยจะพยายามทุกวิถีทางที่จะพัฒนาความเป็นน้ำหนึ่งใจ เดียวกับ
 ประชาชนแห่งโลกที่สามในเอเชีย แอฟริกา ลาตินอเมริกา และประชาชนที่

รักสันติภาพและความยุติธรรมทั่วโลก โดยการสนับสนุนการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน
อย่างจริงจัง และสนับสนุนการต่อสู้กับจักรวรรดินิยม นักล่าอาณานิคม นักล่าอาณานิคม
ยุคใหม่ เพื่อเอกราช สันติภาพ มิตรภาพ ประชาธิปไตย ความยุติธรรม และความ
เจริญก้าวหน้าอย่างแท้จริงของโลก

นี่คืออุดมการณ์อันศักดิ์สิทธิ์ เหนียวแน่นและไม่สั่นคลอนของเรา.

พนมเปญ, ๓๑ ธันวาคม ค.ศ. ๑๙๗๘
รัฐบาลกันพูชาประชาธิปไตย

ภาคผนวก ค.

แถลงการณ์ของรัฐบาลสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม

เกี่ยวกับกรณีชายแดนเวียดนาม-กัมพูชา

เมื่อวันที่ ๑๑ ธันวาคม ค.ศ. ๑๙๗๗

(คำแปลอย่างไม่เป็นทางการ)

เวียดนามและกัมพูชา เป็นเพื่อนบ้านสองประเทศที่เสมือนเป็นพี่น้องกับ มิตรภาพอันยิ่งใหญ่ที่ได้รับการอุปถัมภ์และพัฒนาต่อตลอดระยะเวลาอันยาวนานเกือบศตวรรษของการต่อสู้กับจักรวรรดินิยมและโดย เฉพาะในการต่อสู้กับจักรวรรดินิยมอเมริกาผู้รุกรานและสมุนโคตรหลอหลอมประชาชนและพรรคคอมมิวนิสต์ทั้งสอง เข้าด้วยกัน ความสัมพันธ์อันเป็นพิเศษนี้เป็นปัจจัยที่ตัดสินชัยชนะอันสมบูรณ์ของการปฏิวัติเวียดนามและกัมพูชา ดังที่คณะกรรมการกลางพรรคคอมมิวนิสต์กัมพูชาได้ย้ำในโอกาสลงวันที่ ๓๐ มกราคม ค.ศ. ๑๙๗๕ ถึงคณะกรรมการกลางพรรคกรรมกรเวียดนามว่า "...พรรคคอมมิวนิสต์กัมพูชากับประชาชนกัมพูชาและพรรคกรรมกรเวียดนามกับประชาชนเวียดนามได้ฟันฝ่าอวชเลือด เนื้อของตนเพื่อความ เป็นน้ำหนึ่งใจ เดียวอันมั่นคงและมิตรภาพอันพี่น้องอันไม่อาจทำลายได้"

พรรคคอมมิวนิสต์เวียดนาม รัฐบาลสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนามและประชาชนแห่งเวียดนามได้ขยายความสัมพันธ์อันพี่น้องและมิตรสหายระหว่างประชาชนทั้งสองประเทศและระหว่างพรรคทั้งสอง เราได้ใช้ความพยายามทุกวิถีทางที่จะรวบรวมและสร้างความมั่นคงให้แก่ความไว้วางใจซึ่งกันและกัน ความจริงใจต่อกัน ความร่วมมือในระยะยาวและการช่วยเหลือซึ่งกันและกันบนหลักการของความเท่าเทียมอย่างแท้จริง ความเคารพในเอกราช อธิปไตย และบูรณภาพแห่งดินแดนของกันและกัน และการไม่แทรกแซงกิจการภายในของกันและกัน พรรคคอมมิวนิสต์เวียดนาม รัฐบาลสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนามและประชาชนแห่งเวียดนามเคารพตลอดมาในเอกราช

อธิปไตย บูรณภาพแห่งดินแดน และเสรีภาพของประเทศไทยอื่น ๆ และยึดถือเป็นหลักการ และนโยบายอันถูกต้องสำหรับการพิทักษ์เอกราชแห่งชาติของเราเองด้วย

สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนามมีนโยบายว่า กรณีเส้นเขตแดนและมีปัญหาดินแดน ระหว่าง เวียดนามกับกัมพูชานั้นจะคลงตกลงกับกัมพูชาประชาชนไทยบนพื้นฐานของการพินิจพิเคราะห์โดยเมตตาของอีกฝ่าย การสร้างความเข้มแข็งและการสนับสนุน ความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน และความร่วมมือกันพี่น้องระหว่างประเทศทั้งสอง ด้วยวิธีนี้ จะสถาปนาเส้นเขตแดนถาวรแห่งมิตรภาพระหว่าง เวียดนามกับกัมพูชาบนหลักของความ ยุติธรรมและเหตุผล

พรรคและรัฐบาลเวียดนามได้ดำเนินนโยบายอย่างมั่นคง แต่เป็นที่น่าเสียใจ ที่กัมพูชาได้สร้างควมตึงเครียดมากขึ้นในบริเวณชายแดน เป็นเหตุให้ความสัมพันธ์ ระหว่างประเทศต้องเสื่อมลงอย่างน่ากลัว

นับแต่ต้นเดือนพฤษภาคม ค.ศ. ๑๙๗๕ เป็นต้นมา กัมพูชาส่งกองกำลังเข้า โจมตีเกาะฮุกวอก และเตาจู พร้อมทั้งจับประชาชนไปกวาดหายคน นุกรุกเข้าไปใน ดินแดนเวียดนามหลายแห่งระหว่างฮวาเทียนถึง เพย์นิงห์ ในเดือนธันวาคม ๑๙๗๕ กองกำลังของกัมพูชาได้สร้างด่านกันแดนของ เวียดนามอีกใน เขตจังหวัดบาดาย ลอนทุม และคาคัลล์

ที่รุนแรงมากที่สุดได้แก่ช่วงตั้งแต่เดือนเมษายน ค.ศ. ๑๙๗๗ เมื่อกัมพูชา ส่งทหารหลายกองพันพร้อมด้วยถาวรยิงสนับสนุนของปืนใหญ่และปืนครกที่ตั้งอยู่ในกัมพูชา เข้าโจมตีบริเวณชายแดนเกือบทุกส่วนที่อยู่ระหว่างฮวาเทียนถึง เพย์นิงห์ กองกำลังของ กัมพูชาได้ระดมยิงชุมชนหลายแห่งและเขตเกษตรกรรมใหม่ รวมทั้งบริเวณที่อยู่ติดจาก พรหมแดนเขมรเมืองโซคกและเมืองคาง ๆ ของฮวาเทียนและดินที่เขมร และได้รื้อถอนสะพาน ทหารหลายวัด โรงเรียนกับโรงพยาบาลด้วย ในหลาย ๆ แห่งทหารกัมพูชาได้ก่ออาชญากรรม อันโหดเหี้ยมมีคนบุษย์ ซมขโมย ทารกกว่าหมื่นทารกทำให้หะลักจากครรภ์มารดา สักสิรนะ และกระชากอวัยวะภายในของพลผู้ใหญ่ ฆ่าเด็ก ๆ แล้วโยนศพเข้าไปในกองไฟ

หลายครอบครัวถูกลูกฆ่าตายอย่างทารุณทั้งหมด กองทหารกับพู่ชาได้สร้างความเสียหายใหญ่หลวงทั้งต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนในท้องถิ่นนั้น ในบางแห่งบ้านนับพันหลังและทรัพย์สินอื่น ๆ ถูกทำลาย ประชาชนนับหมื่นคนต้องอพยพออกจากเขตชายแดนเพื่อความปลอดภัย การทำงานอย่างสงบของประชาชนเวียดนามตามบริเวณชายแดนได้ถูกกบฏวินาศกรรมเสียหายอย่างร้ายแรง

กับพู่ชาได้ทำการรณรงค์อย่างกว้างขวาง เพื่อกระตุ้นความเกลียดชังต่อชาวญวนในหมู่ประชาชนและทหารของกับพู่ชา ในคำให้การโฆษณาชวนเชื่อ หนังสือพิมพ์และวิทยุกับพู่ชารายงานให้ร้าย เวียดนามและชักนำประชาชนไปในทางที่ผิด กล่าวหาว่า เวียดนามได้ทำการถาโถม แทรกแซง และพยายามล้มล้างกับพู่ชา

จากการคุกคามอย่างค่อเนื่องต่อเวียดนาม เวียดนาม และกองทหารของ เวียดนามในบริเวณชายแดนถูกผลักดันให้ต่อสู้ป้องกันตนเอง เพื่อพิทักษ์รักษาอำนาจอธิปไตยและป้องกันชีวิต ทรัพย์สินและความสงบสุขของตนเอง

ในขณะเดียวกัน พรรคคอมมิวนิสต์เวียดนามและรัฐบาลสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนามยืนยันอย่างมั่นคงที่จะเจรจากับพรรคคอมมิวนิสต์กับพู่ชาและรัฐบาลกับพู่ชา ประชาธิปไตย โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะยุติปัญหาชายแดนระหว่างกันโดยเร็ว เมื่อต้นเดือนเมษายน ค.ศ. ๑๙๗๖ คณะกรรมการกลางพรรคคอมมิวนิสต์เวียดนามและคณะกรรมการกลางพรรคคอมมิวนิสต์กับพู่ชากล่าวว่าจะจัดประชุมผู้นำระดับสูงของพรรคทั้งสองในเดือนมิถุนายน ค.ศ. ๑๙๗๖ ทั้งสองฝ่ายได้ประชุมเตรียมการกันที่พนมเปญเมื่อต้นเดือนพฤษภาคม ค.ศ. ๑๙๗๖ ซึ่งที่ประชุมได้พิจารณาได้หลายเรื่องแล้ว เมื่อฝ่ายกับพู่ชาขอรองให้เลื่อนการประชุมออกไป เวียดนามเสนอให้กลับมาประชุมกันอีกหลายครั้งแล้วกับพู่ชาก็มิได้ตอบ ในการที่ประชุมครั้งนั้น ทั้งสองฝ่ายได้ตกลงกันในมาตรการสำคัญสามประการ เพื่อเพิ่มพูนความมั่นใจหนึ่งใจ ศึกษากันและกันขอจัดแย้งชายแดน มาตรการเหล่านี้ได้แก่ ทั้งสองฝ่ายจะพยายามปลุกเร้าเจ้าหน้าที่ของพรรค ๆ ทหาร และประชาชนบริเวณชายแดนให้ตระหนักถึงมิตรภาพและความ เป็นน้ำหนึ่งใจ เดียวกันของทั้งสองฝ่ายและให้หลีกเลี่ยงการขัดแย้งกัน,

ปัญหาข้อขัดแย้งต่าง ๆ จะต้องตกลงกันด้วยจิตใจแห่งความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน มิเกรงภาพ
และความเคารพซึ่งกันและกัน, และคณะกรรมการศึกษารายแผนของทั้งสองฝ่ายจะต้อง
สอบสวนกรณีขัดแย้งต่าง ๆ และประชุมกันเพื่อหาทางยุติข้อขัดแย้งนั้น

เวียดนามใหล่าทุกอย่างที่จะทำได้ เพื่อให้มาตรการทั้งสามข้างต้นมีผลในทาง
ปฏิบัติ แต่เป็นที่น่าเสียดายที่พม่าไม่เพียงเพิกเฉยที่จะกระทำ เช่นเดียวกัน แต่คงละเมิด
ดินแดนของ เวียดนามต่อไปอย่างรุนแรง

วันที่ ๘ มิถุนายน ค.ศ. ๑๙๕๘ คณะกรรมการกลางพรรคคอมมิวนิสต์เวียดนาม
และรัฐบาลสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนามใหล่ามีจดหมายถึงคณะกรรมการกลางพรรค
คอมมิวนิสต์พม่าและรัฐบาลกัมพูชาประชาธิปไตย เสนอแนะให้เปิดการประชุมโดยเร็วที่สุด
ระหว่างผู้นำระดับสูงของพรรคและรัฐบาลทั้งสอง เพื่อที่จะแก้ปัญหาชายแดนระหว่างกัน

ในจดหมายตอบลงวันที่ ๑๔ มิถุนายน ค.ศ. ๑๙๕๘ คณะกรรมการกลางพรรค
และรัฐบาลกัมพูชา เห็นว่าการประชุม เช่นนั้นเป็นสิ่งจำเป็น แต่ขอเสนอให้มีการประชุมขึ้น
"ชั่วคราวะยะเวลาหนึ่งหลังจากสถานการณ์กลับสู่สภาวะปกติและในนี้ข้อพิพาทชายแดนอีก . . ."
อย่างไรก็ตาม ขณะนั้นพม่าก็กัมพูชากำจัด เพิ่มการโจมตีทางทหาร ละเมิดดินแดนเวียดนาม
สังหารหมู่พลเรือนเวียดนาม และทำลายความสงบสุขของประชาชนในจังหวัดชายแดน
โดยเฉพาะในเคียนเกียง อันเกียง ทองคาบ ลองอัน และเพียนันท์

ข้อเท็จจริง เกี่ยวกับความเป็นไปคามบริ เวณชายแดนและอาชญากรรมของ
กัมพูชาในวงกว้าสองปีที่ผ่านมาขัดแย้งกับข้อกล่าวหาเวียดนามที่ปรากฏในแถลงการณ์
ลงวันที่ ๓๑ ธันวาคม ค.ศ. ๑๙๕๘ ของรัฐบาลกัมพูชาประชาธิปไตย ซึ่งบิดเบือน
ข้อเท็จจริง เกี่ยวกับสถานการณ์บริเวณชายแดนระหว่างสองประเทศทั้งหมด นับเป็นการ
บิดเบือนที่เป็นอันตรายต่อความรู้สึกในจิตใจที่มีอยู่ระหว่างประชาชนทั้งสอง การให้ร้าย
เหล่านี้ตรงกับรายงานที่สรรเสริญในส่วหนึ่งของวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ค.ศ. ๑๙๕๖ ของ
คณะกรรมการกลางพรรคคอมมิวนิสต์กัมพูชาถึงคณะกรรมการกลางพรรคกรรมกร เวียดนาม

ที่ว่า "คณะกรรมกลางพรรคคอมมิวนิสต์กับประชาชนแสดงความขอบคุณอย่างจริงใจต่อพรรคกรรมกร เวียดนามและประชาชนแห่ง เวียดนามที่ได้สนับสนุนและให้ความช่วยเหลือต่อพรรคคอมมิวนิสต์กับประชาชนทั้งในระหว่างสงครามปฏิวัติ เพื่อปลดปล่อยประเทศชาติประชาชนในยุคนั้นจนลงกับพวกราชภายหลังจากการปลดปล่อย"

ด้วยความรู้สึกขอบคุณแนวทางอันไม่เปลี่ยนแปลง รัฐบาลสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนามประกาศอย่างเปิดเผยว่า เวียดนามตั้งใจที่จะมีพิทักษ์เอกราช อธิปไตย และบูรณภาพแห่งดินแดนของตน และในขณะเดียวกันก็เคารพเอกราช อธิปไตย และบูรณภาพแห่งดินแดนของกันตูกาเสมอ และทำทุกอย่างที่จะทำได้ เพื่อรักษาความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวอันมั่นคงและมีศรัทธาอันยิ่งใหญ่ระหว่าง เวียดนามกับกันตูกา นี้เป็นจุดยืนหลักที่ยุติธรรมและไม่เปลี่ยนแปลงของสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม

อีกครั้งหนึ่ง รัฐบาลสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนามขอ เสนอให้ทั้งสองฝ่ายพบปะกันโดยเร็วที่สุดในระดับใดก็ได้ เพื่อที่จะร่วมกันแก้ปัญหาชายแดนระหว่างประเทศทั้งสองด้วยจิตใจแห่งมิตรภาพอันดีของ

ประชาชนแห่งประเทศทั้งสอง ใค้ต่อสู้กับจักรวรรดินิยมผู้รุกรานเคียงบ่าเคียงไหล่กันมา เพื่อได้คืนซึ่งเอกราชและเสรีภาพของแต่ละประเทศและไ้ได้รับชัยชนะอันยิ่งใหญ่ จึงเป็นผลประโยชน์เฉพาะหน้า และในระยะยาวของประชาชนทั้ง เวียดนามและกันตูกาที่จะดำเนินความ เป็นน้ำหนึ่งใจ เดียวอย่างมั่นคงและมีศรัทธาต่อไปบนพื้นฐานของการเคารพในเอกราช อธิปไตยและบูรณภาพแห่งดินแดนของกันและกัน การไม่แทรกแซงกิจการภายในของกันและกัน และการร่วมมือและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เพื่อพิทักษ์ประเทศชาติและการปฏิวัติของแ่ละฝ่ายซึ่งแต่ละประเทศไ้มาด้วยการ เสียสละอย่างมากน่ายและควมลำบากยากเข็ญ

ประชาชนและรัฐบาลสาธารณรัฐสังคมนิยม เวียดนาม เชื่อว่า การแก้ไ้ปัญหาชายแดนระหว่างกันไ้แล้วเร็วจะเป็นผลประโยชน์เฉพาะหน้าและในระยะยาวของประชาชนทั้งสองประเทศ นี้เป็นความปรารถนาอย่างจริงจังของประชาชนทั้งสองและ

เป็นความหวังของประชาชนผู้รักสันติภาพในภูมิภาคนี้และทุก ๆ แห่งในโลก มิตรภาพอันยิ่งใหญ่และความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันนั้นคงระหว่างประชาชนแห่งประเทศทั้งสองจะยังยืนยงตลอดไปและมีสิ่งใดสามารถมาทำลายลงไปได้

ภาคผนวก ง.

แถลงการณ์ของรัฐบาลสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม
เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่าง เวียดนามกับกัมพูชา
ของวันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ค.ศ. ๑๙๗๘
(คำแปลอย่างไม่เป็นทางการ)

ในแถลงการณ์ลงวันที่ ๓๑ ธันวาคม ค.ศ. ๑๙๗๓ รัฐบาลสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนามเสนอแนะให้เวียดนามและกัมพูชาพบเจรจากันโดยเร็วที่สุดที่จะเป็นไปได้ในระดับใดก็ได้ เพื่อตกลงกันในปัญหาชายแดนระหว่างกันด้วยจิตใจแห่งมิตรภาพอันดีงาม ข้อเสนอแนะนี้ได้รับการรับรองและสนับสนุนจากรัฐบาลและประชาชนในประเทศที่รักสันติภาพและความยุติธรรมรวมทั้งมหาชนโลกส่วนใหญ่ ประชาชนเวียดนามและรัฐบาลสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนามขอขอบคุณอย่างจริงใจต่อพี่น้องและมิตรสหายทั่วโลกที่ให้การรับรองและสนับสนุน

เป็นที่น่าเสียดายที่สุดที่รัฐบาลกัมพูชาประชาธิปไตยยังคงยืนยันการปฏิเสธข้อเสนอให้การเจรจาของรัฐบาลสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม ถึงแม้ว่านั้น กัมพูชายังคงใจกว้างพากรเข้าโจมตีสถานที่หลายแห่งในดินแดนของเวียดนามที่อยู่มากแนวพรมแดน โดยเฉพาะอย่างยิ่งที่จังหวัดเคียนเกียง และเขตนันท กออาณาจักรมอญป่าเถื่อนคือประชาชนเวียดนาม โฆษณาชวนเชื่อที่มุ่งจะปลุกเร้าความเกลียดชังเวียดนาม และยังกล่าวหาให้ร้ายว่าสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนามได้กระทำการคุกคาม แทรกแซงกิจการภายใน ขอนท่าลาย และพยายามบังคับกัมพูชาให้เข้าร่วมใน "สหพันธ์อินโดจีน" ที่อยู่ในการครอบงำของเวียดนาม รัฐบาลสังคมนิยมเวียดนามปฏิเสธอย่างแข็งขันคำกล่าวหาให้ร้ายเหล่านี้ เป็นที่เห็นได้ชัดว่ากัมพูชาจงใจพยายามเพิ่มความตึงเครียดในบริเวณชายแดนเวียดนาม-กัมพูชา เพื่อทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างเวียดนามกับกัมพูชาเสื่อมทรามลงและทำให้การยุติปัญหาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศทั้งสองทำได้ยากและซับซ้อนยิ่งขึ้น

รัฐบาลสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนามและประชาชนเวียดนามยืนยันอีกครั้งหนึ่งในหลักการที่จะยื่นหลักบ่งกับเอกราช เสรีภาพ อธิปไตย และบูรณาภาพแห่งดินแดนของเวียดนาม และในขณะเดียวกันก็เคารพในเอกราช เสรีภาพ อธิปไตย และบูรณาภาพแห่งดินแดนของกลุ่มรัฐาและประเทศอื่น ๆ และจะส่งเสริมความ เป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันกับประชาชนกลุ่มรัฐาและจะไม่หยุดยั้งความพยายามที่จะยุติปัญหาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างกันอย่างรวดเร็วโดยการเจรจา

เวียดนามและกัมพูชาเป็นประเทศเพื่อนบ้านกัน ประชาชนของทั้งสองประเทศได้ผูกพันกันมานานในการร่วมกันต่อสู้กับจักรวรรดินิยมผู้รุกรานเพื่อเอกราชและเสรีภาพ ปัจจุบันก็มีความปรารถนาจะร่วมกันอย่างจริงจังที่จะเสริมสร้างความ เป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน ความร่วมมือระยะยาวและความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เชื่อว่าความเจริญรุ่งเรืองของนาสู่ประเทศของตน และรักษาลักษณะเฉพาะของแต่ละประเทศ รัฐบาลสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนามมีความเห็นว่าโดยการเจรจาด้วยหลักน้ำหนึ่งใจเดียวกันในการต่อต้านจักรวรรดินิยมของกลุ่มประเทศไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใดและหลักการแห่งกฎบัตรสหประชาชาติ ปัญหาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างเวียดนามกับกัมพูชาก็จะแก้ไขได้อย่างถูกต้องตามผลประโยชน์ของแต่ละฝ่ายและ เป็นประโยชน์แก่อสันติภาพและความมั่นคงในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้วรวมทั้งที่อื่น ๆ ในโลก

โดยที่ประสงค์จะให้ทำการตกลงขั้นต้นในปัญหาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างเวียดนามกับกัมพูชา รัฐบาลสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนามขอเสนอแนะดังต่อไปนี้

๑. ให้ยุติการระดมยิงในทันทีในบริเวณชายแดน และแต่ละฝ่ายถอนทหารออกห่างจาก เส้นเขตแดนของตนฝ่ายละหกสิบล้านเมตร

๒. ให้ทั้งสองฝ่ายพบกับกันที่พื้นที่สามร้อยหรือพันมวญ หรือที่ชายแดนเพื่อหารือตกลงทำสนธิสัญญาซึ่งแต่ละฝ่ายจะคง เคารพในเอกราช อธิปไตย และบูรณาภาพแห่งดินแดนของกันและกัน, ยับยั้งการก้าวร้าว การใช้กำลังหรือการคุกคามว่าจะใช้กำลังต่ออีกฝ่ายหนึ่ง การแทรกแซงกิจการภายในของอีกฝ่าย และ การบ่อนทำลายอีกฝ่ายหนึ่ง, ให้ปฏิบัติต่อกันอย่างเสมอภาค, และอยู่ร่วมกันด้วยสันติภาพ มิตรภาพ และเป็นเพื่อนบ้านที่ดี

ทั้งสองฝ่ายควรจะลงนามในสนธิสัญญาว่าด้วยแผนช่วยหลักการ เคารพอธิปไตย
ในดินแดนของอีกฝ่ายภายในเขตแดนที่เรืนอยู่

๓. ทั้งสองฝ่ายควรจะตกลงกันโดยมีการรับประกันในรูปแบบที่เหมาะสม
จากนานาประเทศและมีการควบคุมระหว่างประเทศ

เพื่อที่จะก่อให้เกิดสภาพการณ์ที่เหมาะสมแก่การเจรจาระหว่างประเทศทั้งสอง
จึงจำเป็นที่จะต้องยุติการโฆษณาชวนเชื่อใด ๆ ที่มุ่งสร้างความเกลียดชังระหว่าง
ประเทศทั้งสอง ยุติการกระทำทุกอย่างที่มุ่งแบ่งแยกประชาชน เวียดนามและกัมพูชาซึ่ง
เป็นการทำลายความ เป็นน้ำหนึ่งใจ เดียวและมีมิตรภาพระหว่างประชาชนทั้งสอง

รัฐบาลสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนามเรียกร้องให้รัฐบาลกัมพูชาประชาธิปไตย
ให้การตอบสนองในคำขอเสนอที่เป็นธรรมและมีเหตุผลของตน เพื่อประโยชน์
เฉพาะหน้าและระยะยาวของประชาชนกัมพูชาและเวียดนาม และเพื่อประโยชน์แห่งมิตรภาพ

รัฐบาลสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม เรียกร้องให้ รัฐบาลและประชาชนแห่ง
มิตรประเทศต่าง เวียดนามและประชาชนกัมพูชา องค์การระหว่างประเทศและประชาชน
ที่รักสันติภาพและความยุติธรรมทั่วโลก ให้ความสนับสนุนขอ เสนอของรัฐบาลสาธารณรัฐ
สังคมนิยม เวียดนาม และช่วยให้มีการเจรจาโดยเร็วระหว่าง เวียดนามกับกัมพูชา
เพื่อประโยชน์แห่งสันติภาพและความมีฉงในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และในโลก

ภาคผนวก จ.

บันทึกของกระทรวงการต่างประเทศกับพหุชาประชาชาติไทย
(คำแปลอย่างไม่เป็นทางการ)

กับพหุชาประชาชาติไทยมีเจตนารมณ์อันแน่วแน่ในสันติภาพและคงความสัมพันธ์
ฉันมิตรที่ใกล้ชิดกับประเทศเพื่อนบ้านทั้งมวลตามหลักการของความเท่าเทียมกันและ
เคารพซึ่งกันและกัน

เพื่อก่อให้เกิดเงื่อนไขสำหรับการแก้ปัญหาอย่างรวดเร็วที่เกิดจากการกระทำ
ที่ละเมิดและรุกรานกับพหุชาประชาชาติไทยที่ก่อตั้งโดยสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม
รัฐบาลกับพหุชาประชาชาติไทยจึงส่งบันทึกนี้ถึงรัฐบาลสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนามเพื่อ
ขอให้ดำเนินมาตรการเร่งด่วนดังต่อไปนี้

๑. ยุติการโจมตีก้าวร้าวใด ๆ การรุกราน การผนวกดินแดน การข่มขู่ และ
การฉวยละเมิดดินแดน เขตน่านน้ำ และน่านฟ้าของกับพหุชาประชาชาติไทย ยุติการขังกวด
การกดขี่และการทิ้งระเบิดในดินแดนและน่านน้ำของกับพหุชาประชาชาติไทย

๒. ยุติการส่งสายลับเข้าไปหาชาวเวียดนามในดินแดน เขตน่านน้ำ และเกาะของ
กับพหุชาประชาชาติไทย, ยุติความพยายามใด ๆ ที่จะก่อรัฐประหารหรือการกระทำใน
รูปแบบอื่นใด ที่มุ่งหมายเพื่อโค่นล้มรัฐบาลกับพหุชาประชาชาติไทย

๓. ยกเลิกอย่างเด็ดขาดในกลยุทธที่มุ่งหมายเพื่อให้กับพหุชาตกอยู่ภายใต้
การครอบครองของเวียดนามในสหพันธ์อินโดจีนอันเนื่องมาจากหลักกติกที่ว่า "พรรคเดียว
ประเทศเดียว และประชาชนเดียว" ในอินโดจีนที่เป็นของเวียดนาม

๔. เคารพในเอกราช อธิปไตย และบูรณาการแห่งดินแดนของกัมพูชา ประชาธิปไตย เคารพในสิทธิของประชาชนกัมพูชาที่จะตัดสินอนาคตและจุดมุ่งหมายของตนเอง

ถ้าสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนามกับกัมพูชาปฏิบัติอย่างจริงจังตามที่เสนอมาในภายใต้อายุระยะเวลาเจ็ดเดือนนับแต่ปัจจุบันกระทั่งถึงสิ้นปี ค.ศ. ๑๙๗๔ โดยยุติการรุกรานถาวร ละเมิดอธิปไตย เอกราช บูรณาการแห่งดินแดน และความมั่นคงของกัมพูชาประชาธิปไตยแล้ว ก็จะก่อให้เกิดบรรยากาศอันมิตรที่ไว้วางใจ ในบรรยากาศเช่นนี้ ฝ่ายกัมพูชาและเวียดนามก็จะสามารถผสมกันและเจรจาด้วยความจริงใจเพื่อแสวงหาข้อแก้ไขปัญหาวางอย่างถูกต้องและเด็ดขาดได้

รัฐบาลกัมพูชาประชาธิปไตยมีความเห็นและแน่ใจว่า วิธีนี้เป็นเพียงวิธีเดียวเท่านั้นที่จะแก้ไขปัญหาก็จะเป็นประโยชน์ต่อประชาชนกัมพูชาและเวียดนาม สามารถที่จะหล่อเลี้ยงมิตรภาพระหว่างเวียดนามกับกัมพูชาและระหว่างประชาชนเวียดนามกับกัมพูชา และจะช่วยให้เวียดนามกับกัมพูชาอยู่ร่วมกันในฐานะเพื่อนบ้านที่ดีขงมีสันติภาพและความเจริญรุ่งเรือง นี่เป็นวิถีทางเดียวซึ่งอยู่ในหลักการของการไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใดและประโยชน์ของประชาชนโลก และก่อให้เกิดสันติภาพในภูมิภาค

ถ้าสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนามยังคงกระทำการขั้วยุ ละเมิด ถ้าวร้าว และผนวกดินแดนของกัมพูชาประชาธิปไตย การเสนอเจรจาของเวียดนามจึงไม่ใช่อะไรนอกจากไปกล่าวหลอกหลวงที่คอเนื่องกัน

ประชาชนที่รักอิสรภาพและความยุติธรรมในโลกจะเกิดความเกลียดชังมากขึ้นขึ้นต่อการรุกรานและโอบน้อมลงถวายเป็นทาสของสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนามที่กระทำต่อกัมพูชาประชาธิปไตย

พนมเปญ, ๑๕ พฤษภาคม ค.ศ. ๑๙๗๔
กระทรวงการต่างประเทศกัมพูชาประชาธิปไตย

ภาคผนวก ฉ.

บันทึกของกระทรวงการต่างประเทศสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม
(คำแถลงอย่างไม่เป็นทางการ)

กระทรวงการต่างประเทศสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนามขอแสดงความเคารพต่อกระทรวงการต่างประเทศกัมพูชาประชาธิปไตย และขอถือ เป็นเกียรติในการแสดงความคิดเห็นของฝ่ายเวียดนามอย่างชัดเจน เกี่ยวกับบันทึกฉบับลงวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ค.ศ. ๑๙๗๘ ของกระทรวงการต่างประเทศกัมพูชาดังต่อไปนี้

ประชาชนเวียดนามและรัฐบาลสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนามมีหลักการของจุดยืนที่จะป้องกันอธิปไตย เสรีภาพ อธิปไตย และบูรณภาพแห่งดินแดนของเวียดนาม และในเวลาเดียวกันก็เคารพในอธิปไตย เสรีภาพ อธิปไตย และบูรณภาพแห่งดินแดนของกัมพูชาและประเทศอื่น ๆ และสามัคคีกับประชาชนกัมพูชา และพยายามอย่างไม่ย่อท้อเพื่อ เร่งแก้ปัญหา เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศทั้งสองด้วยการเจรจา

วันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ค.ศ. ๑๙๗๘ สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนามได้
ออกแถลงการณ์ขอเส้นแวง ๑ ข้อคือ

๑. ให้ยุติการระดมยิงในทันทีในบริเวณชายแดน และแต่ละฝ่ายถอนทหาร
ออกห่างจาก เส้นเขตแดนของตนฝ่ายละห้ากิโลเมตร

๒. ให้ทั้งสองฝ่ายพบกันในพื้นที่ อานอย หรือพนมเปญ หรือที่ชายแดนเพื่อ
หารือตกลงทำสนธิสัญญา ซึ่งแต่ละฝ่ายจะต้อง เคารพในเอกราช อธิปไตย และบูรณภาพ
แห่งดินแดนของกันและกัน ยับยั้งการก้าวร้าว การใช้กำลัง หรือการคุกคามว่าจะใช้กำลัง
ต่ออีกฝ่ายหนึ่ง การแทรกแซงกิจการภายในของอีกฝ่าย และการบ่อนทำลายอีกฝ่ายหนึ่ง,
ให้ปฏิบัติต่อกันอย่าง เสมอภาค, และอยู่ร่วมกันด้วยสันติภาพ มิตรภาพ และความเป็น
เพื่อนบ้านที่ดี

ทั้งสองฝ่ายควรจะลงนามในสนธิสัญญาชายแดนด้วยหลักการ เคารพอธิปไตย
ในดินแดนของอีกฝ่ายภายในเขตแดนที่เป็นอยู่

๓. ทั้งสองฝ่ายควรจะตกลงกันโดยมีการปรึกษาหารือกันในรูปแบบที่เหมาะสมจาก
นานาชาติ และมีการควบคุมระหว่างประเทศ

ข้อเสนอนี้ ๓ ประการดังกล่าวนี้ได้รับการสนับสนุนอย่างกว้างขวางจาก
ประชาชาติโลก แต่ทั้งพม่าและไทยยังไม่แสดงความเห็นออกนอกวง เป็นทางการ
ตลอดเสนอนี้ และเมื่อวันที่ ๑๐ เมษายน ค.ศ. ๑๙๔๘ กระทรวงการต่างประเทศ
สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนามได้ยื่นบันทึกถึงรองนายกรัฐมนตรีรักษาการในตำแหน่ง
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศกับพม่าและไทย โดยเน้นข้อเสนอนี้
๓ ประการดังกล่าว หรือทั้งเรื่องขอให้พม่าตอบสนอง แต่ด้วยความเสียใจ
อย่างสุดซึ้งที่พม่าไม่ยอมรับบันทึกนี้

สิ่งที่ฝ่ายเวียดนามได้ชี้ให้เห็นในหลายวาระว่า เพื่อที่จะใช้เป็นข้ออ้างในการ
โจมตีชายแดนเวียดนาม ฝ่ายพม่าได้กล่าวหาเวียดนามอย่างไม่หยุดยั้งว่าทำการ
กบฏและบ่อนทำลายกับพม่า และต้องการมีพันธมิตรกับพม่าเข้าร่วมในสหพันธรัฐ
อินโดจีน ในบันทึกของวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ค.ศ. ๑๙๔๘ ของฝ่ายพม่าได้กล่าวร้าย
เช่นนี้ต่อเวียดนาม และถือเอาเป็นข้อเรียกร้องให้เวียดนามยอมรับเงินยอนไท ๘ ขอ
โดยให้หยุดยั้งจนถึงสิ้นปี ค.ศ. ๑๙๔๘ ก่อนที่ทั้งสองฝ่ายจะพบปะเจรจากัน ประชาชน
และรัฐบาลสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนามขอปฏิเสธข้อเรียกร้องที่ไร้สาระเหล่านี้
อย่างเด็ดขาด เพราะเป็นข้อเสนอนี้ทำให้เกิดสงครามชายแดนที่ยืดเยื้อและบ่อนทำลาย
การแก้ไขปัญหาโดยการเจรจาอย่างสันติ

โดยปรารถนาที่จะยุติการต่อสู้ในทันที ยุติการนองเลือด และหันไปสู่โต๊ะเจรจา
เพื่อแก้ไขปัญหาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศทั้งสอง รัฐบาลสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม
จึงตอบข้อเสนอทั้งสองข้อไปนี้

๑. ทั้งสองฝ่ายออกแถลงการณ์ร่วมกันหรือแยกกัน เพื่อให้ยุติการบ่มร้ายทางทหารที่ชายแดนให้เร็วที่สุดที่ทั้งสองฝ่ายจะตกลงกันได้ และให้แต่ละฝ่ายถอนทหารออกจากเส้นเขตแดนของตนฝ่ายละหกสิโลเมตร

๒. ในวันที่เดียวกันที่ตกลงให้ยุติการบ่มร้ายทางทหารนั้น ให้อยู่แทนทางการทูตของ เวียดนามและกัมพูชาในเวียงจันทน์หรือในเมืองหลวงอื่นที่ตกลงกัน เสร็จจากรื้อกันเพื่อตกลงกำหนดวัน สันติ และระดับของอุปแทนของรัฐบาล เวียดนามและกัมพูชาที่จะเจรจาทกลงปัญหา เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศทั้งสอง

รัฐบาลสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนามหวังว่ารัฐบาลกัมพูชาประชาธิปไตยจะให้คำตอบในคำขอวกนี้ในเวลาไม่ช้านี้ตามข้อเสนอข้างต้น เพื่อหยุดประโยชน์ในระยะยาวของระชาชนกัมพูชาและ เวียดนาม และ เพื่อ เป็นประโยชน์ต่อสันติภาพและความมั่นคงในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และในโลก

ฮานอย, ๒ มิถุนายน ค.ศ. ๑๙๗๔

กระทรวงการต่างประเทศสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม

ประวัติผู้เขียน

นายเมธา พรหมแพศ เกิดที่จังหวัดพระนคร เมื่อวันที่ ๕ กันยายน พ.ศ. ๒๔๔๙ สำเร็จการศึกษารัฐศาสตรบัณฑิต (แผนกวิชาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ) จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อปี ๒๕๒๐ ปัจจุบันรับราชการในตำแหน่งเจ้าหน้าที่การทูต ๓ กรมองค์การระหว่างประเทศ กระทรวงการต่างประเทศ.

